## Hadis

**1.** Ebû Mûsâ el-Eş'arî'den (r.a) rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "İyi ve kötü arkadaşın örneği, güzel koku satanla körük çekenin haline benzer: Misk satan, ya sana güzel kokusundan bir miktar meccanen verir ya sen satın alırsın, ya da (hiç değilse onunla beraber olduğun sürece) güzel koku koklamış olursun. Körük çeken kimse ise, ya elbiseni yakar ya da (en azından) körüğün kötü kokusundan rahatsız olursun. (Buhârî, Zebâih 31, Büyû' 38; Müslim, Birr 146.)

**Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Akıllı insan, Allah'tan (c.c.) korkan, ilim irfan sahibi, güzel ahlaklı, iyi davranışlı insanlarla arkadaş olmaya çalışandır.

B) Kişi, iyi insanlarla birlikte olup onlardan olumlu nitelikler kazanmalı, kötü insanlardan da uzak durarak onların zararlarından korunmalıdır.

C) İnsan, güvenebileceği iyi bir arkadaşın, samimi bir dostun varlığına en az anne-babası, kardeşi ya da eşi kadar ihtiyaç duyar.

D) Maddi-manevi iyilik ve güzelliklere kavuşmak için ilim irfan sahibi, güzel ahlaklı, iyi insanlarla bir arada olmak gereklidir.

E) Kişi, az veya çok arkadaşının ahlakını benimser, bunun için rastgele bir arkadaş seçimi, insanı felaketlere sürükleyebilir.

**2.** Kur'an-ı Kerim'de, Hz. Peygamber'in getirdiği hükümlerle ilgili olarak: "… Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının…" (Haşr suresi, 8. ayet) buyrulmaktadır. Bu hüküm Peygamber'in (s. a. v. ) kanun koyuculuk vasfını tescil etmektedir.

**Hz. Peygamberin teşri yönü aşağıdaki İslami ilimlerden hangisiyle ilgilidir?**

A) Akaid

B) Kelâm

C) Belağat

D) Fıkıh

E) Tefsir

**3. Aşağıdakilerden hangisi peygamberlikle ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Allah'tan (c.c.) aldıkları vahyi insanlara bildirmekle görevlidirler.

B) Allah Teâlâ, elçilerini, insanlar arasından seçmiştir.

C) Allah (c.c.) vahiylerini bir melek aracılığıyla bildirmiştir.

D) Tüm peygamberlerin adları Kuran'da geçmektedir.

E) Peygamberlerin bazılarına vahiy yoluyla kitaplar indirilmiştir.

**4.** Sünnet kavramının tanımı konusunda İslam bilginleri farklı tanımlar yapmışlardır;

**I**- Hadis ve sünnet eş anlamlıdır. Şeri bir hüküm ifade etsin ya da etmesin, Hz. Peygamber'in bütün sözleri, fiilleri, onun hayatına dair bilgiler sünneti oluşturur.

**II**- Farz ve vacipler dışında Hz. Peygamber'in yaptığı fiiller sünnettir.

**III**- Sünnet bidatin karşıtıdır.

**Buna göre cümlelerdeki sünnet tanımları hangi alimler tarafından yapılmıştır? Uygun seçeneği işaretleyiniz.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| A) | Fıkıhçılar | Hadisçiler | Kelamcılar |
| B) | Hadisçiler | Fıkıhçılar | Kelamcılar |
| C) | Kelamcılar | Hadisçiler | Fıkıhçılar |
| D) | Fıkıhçılar | Kelamcılar | Hadisçiler |
| E) | Hadisçiler | Kelamcılar | Fıkıhçılar |

**5.** İslamî ilimlerde bilginin başlıca iki kaynağı vardır:Kur'an-ı Kerim ve sünnettir. Hadis ilmi, diğer İslamî ilimler için kaynak olma özelliği taşıdığı gibi yöntem bakımından da diğer İslamî ilimler üzerinde etkili olmuştur.
**Aşağıdaki ilimlerden hangisi Hadis ilmi ile etkileşim içinde değildir?**

A) Tefsir

B) Akaid

C) Dinler Tarihi

D) Dil Bilimleri

E) İslam Tarihi

6. Hadis; Peygamber Efendimizin sözlerinin, fiillerinin (davranışlarının), onaylarının, ahlakının ve fiziksel özelliklerinin anlatıldığı metinlerdir. Üç gruba ayrılır:
- Sözlü (kavli) hadis
- Fiilî hadis
- Takrîrî hadis

**Aşağıdaki hadislerden hangisi fiili ve takriri hadise örnektir?**

A) Resulullah(s.a.v) şöyle buyurdu: "Ezanı işittiğiniz zaman, müezzinin söylediklerinin aynısını siz de söyleyin." ( Muvattâ, Salât, 2.)

B) Hz. Aişe (r.a.) dedi ki: "Resulullah sabah namazını kıldırır, mü'min kadınlar da onunla beraber kılarlardı." ( Buhârî, Salât, 13. )

C) İbn Abbas dedi ki: "Resulullah insanların en cömerdiydi. Ramazan ayında daha da cömert olurdu." (Buhârî, Bed'ül-vahy, 5; Müslim, Fezâil, 50. )

D) Resulullah (s.a.v) şöyle buyurdu:"Yapılan işler niyetlere göre değerlendirilir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır..." ( Buhârî, Bed'ü'l-Vahy, 1. )

E) Hz. Aişe dedi ki: "Resulullah bir iş yaptığı zaman sağlam yapardı." (Müslim, Salatu'l-Müsafirîn, 141. )

7. Evrensellik, dini açıdan, bir gerçekliğin bütün zamanları, tüm coğrafyaları, milletleri, ırkları, halkları muhatap alması, bunlar arasında herhangi bir ayrım yapmaması, bir istisna tanımamasıdır. Öte yandan, evrensel bir dinin insanları davet ettiği prensipleri ve bağlayıcı olan kuralları da her zaman diliminde ve her coğrafyada yaşayan insanları mutlu kılabilmelidir. Peygamberimizin (s.a.v.) hadislerinde bunun örneğini görebiliriz.

**Bu tanıma göre aşağıda verilen hadislerden hangisi evrensel niteliğe sahip değildir?**

A) "Nerede olursanız olun, daima hakkı, doğruyu söyleyin." (Buhârî, Ahkâm, 43.)

B) "Kendisini ilgilendirmeyen şeyi terk etmesi, kişinin iyi Müslüman oluşundandır." (Tirmizî, Zühd 11.)

C) "Kişinin her işittiğini aktarması yalan olarak ona yeter." (Müslim, Mukaddime, 5.)

D) "Merhamet etmeyene merhamet olunmaz." (Buhârî, Edeb 18; Müslim, Fedâil, 65.)

E) "İşçiye alın teri kurumadan ücretini verin." (Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, C 3, s. 907.)

8. **Ahzab Suresinin 21. ayetinde geçen ve genellikle Hz. Muhammed (s.a.v) için kullanılan güzel örnek anlamındaki Kur'an tabiri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hatemü'l - enbiya
B) Ulu'l azm
C) Üsve-i hasene
D) Rasulurrahmeti
E) Habibullah

9. Kur'an-ı Kerim'de "Allah size leşi ve kanı haram kıldı." (Bakara suresi, 173.ayet) buyrulmaktadır. Peygamberimiz ise "Size iki ölü ve iki kan helal kılınmıştır. İki ölü balık ve çekirge, iki kanda karaciğer ve dalaktır." buyurmuştur. (İbn Mâce, Et'ime, 31; Ahmed b.Hanbel, Müsned, C 2,s. 97.)
**Bu hadis-i şerif, yukarıdaki ayetin manasına nasıl bir katkıda bulunmaktadır?**

A) Hadis, Kur'ân'da bulunan hükümleri destekleyerek kuvvetlendirmiştir.

B) Hadis, Kur'an-ı Kerim'deki ayeti örnek vererek açıklamıştır.

C) Hadis, Kur'ân-ı Kerîm'de bulunmayan meseleler hakkında hükümler koymuştur.

D) Hadis, Kur'ân'da bulunan bir hükmü desteklemek yerine yeni bir hüküm koymuştur.

E) Hadis, Kur'ân'da genel anlamda zikredilen bir hükmü sınırlandırmıştır.

10. **I.** Peygamber Efendimiz'i tanımayı ve anlamayı amaçlar.
**II.** İnsan düşüncesini ve hayatını hurafelerden arındırmayı sağlar.
**III.** Peygamber Efendimiz'le ilgili doğru bilgileri tespit etmeyi amaçlar.
**IV.** Arabistan'da geçmişte yaşamış insanların hayatlarını konu edinir.

**Yukarıda hadis ilmi ile ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?**

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) Yalnız IV

D) I ve II

E) II ve III

**11.** **Sünnet ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A ) Sünnet Hz. Peygamber'in yaşam tarzıdır.

B ) Kur'an'ın yanında dinin ikinci kaynağıdır.

C ) Kur'an-ı Kerim gibi sünnet de lafzı ve manasıyla vahiy eseridir.

D ) Kur'an'ın muhkem ayetlerini teyid eder.

E ) Sünnette yer alan davranışların tamamı aynı derecede bağlayıcı değildir.

**12.** **Hadis ilminin diğer İslamî ilimler için kaynak olma özelliği taşıdığı gibi yöntem bakımından da diğer İslamî ilimler üzerinde etkili olduğu düşünüldüğünde, aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

A ) Tefsir İlmi - Hadisler, ayetleri açıklar.

B ) Fıkıh İlmi - Hadisler, fıkhi konuları açıklar.

C ) Kelam İlmi - İman ile ilgili hadisler bulunmaktadır.

D ) Akaid İlmi - İbadet ile ilgili hadisler bulunmaktadır.

E ) Siyer İlmi - Hadisler Hz. Peygamber'in hayatını açıklar.

**13.** I. Hadis rivayeti tabiin tarafından başlatılmıştır.
II. Hadis ilmi rivayete dayalı bir ilimdir.
III. Hadis rivayeti için bir takım kurallar konmuştur.
IV. Sika olan ravinin rivayet ettiği habere güvenilebilir.
V. Peygamberimiz (s.a.v.) hadis rivayetini teşvik etmiştir.

**Yukarıda hadis ilmi ile ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?**

A ) Yalnız I

B ) Yalnız IV

C ) II ve III

D ) IV ve V

E ) III, IV ve IV

**14.** Resûlullah şöyle buyurmuştur: "Benim ve sizin durumunuz, ateş yakıp da ateşine çekirgeler ve kelebekler düşmeye başlayınca, onlara engel olmaya çalışan adamın durumuna benzer. Ben sizi ateşten korumak için kuşaklarınızdan tutuyorum, siz ise benim elimden kurtulmaya, ateşe girmeye çalışıyorsunuz." (Müslim, Fezâil, 19.)
**Aşağıdakilerden hangisi bu hadisten çıkarılacak yargılardan biri değildir?**

A ) Peygamber Efendimiz ümmetine karşı son derece merhametli ve şefkatlidir.

B ) Peygamber Efendimiz insanları uyarmak için gönderilmiştir.

C ) İnsanlar çekirgeler ve kelebekler gibi zayıf varlıklardır. Kendi başlarına doğruyu bulamazlar.

D ) Peygamber Efendimizin tebliğ ve davetine kulak asmayanlar, dinlemeyenler olacaktır.

E ) Peygamber Efendimize uyanlar kurtuluşa erer, karşı gelenler ise kendi nefislerine zulmetmiş olurlar.

**15.** Ebû Mâlik Hâris İbni Âsım el-Eş'arî'den (r.a) rivâyet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Temizlik imanın yarısıdır. Elhamdülillah duası mizânı, sübhânellah ve elhamdülillah sözleri ise yer ile gökler arasını sevap ile doldurur. Namaz nurdur; sadaka burhandır; sabır ziyâdır. Kur'an senin ya lehinde ya da aleyhinde delildir. Herkes sabahtan (pazara çıkar) nefsini satar; kimi onu âzâd kimi de helâk eder." (Müslim, Tahâret 1. Tirmizî, Daavât 86)

**Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A ) Müslüman olmak, kelime-i şehadet getirerek iman etmek, büyük-küçük bütün geçmiş günahları yok eder.

B ) Günlük hayat bir pazar sahnesidir. Her Müslümanın bu hayat pazarında "iyi bir Müslüman" olarak yerini alması gerekmektedir.

C ) Abdest, zikir, namaz, sadaka, Kur'ân-ı Kerîm, bunların her biri müminin hayatında ayrı ayrı yer ve rol sahibi değerlerdir.

D ) Sabrın "ziyâ", namazın "nûr" diye tanıtılması, sabrın insan hayatındaki herşeyi kuşattığını göstermektedir.

E ) Kur'an, ona bağlı kalmaya çalışanların lehinde, "inandım" dediği halde hükümlerine uymayanlarında aleyhinde delildir.

**16.** Abdullah İbni Abbas'dan (r.a) rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle söylemeyi itiyat edinmişti: "Allah'ım! Ben sana teslim oldum, sana inandım, sana dayandım. Yüzümü gönlümü sana çevirdim, senin yardımınla düşmanlara karşı mücadele ettim. Allah'ım! Beni saptırmandan yine sana, senin büyüklüğüne sığınırım ki senden başka ilah yoktur. Ölmeyecek diri olan yalnız sensin. Cinler ve insanlar ise, hep ölümlüdürler!" (Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 76)

**Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Sadece Allah'a (c.c) tevekkül edip güvenmek, İslâm üzere yaşamayı Allah'tan (c.c) dilemek gerekir.

B) Kendisine itimat etmeye ve güvenmeye lâyık kemâl sıfatlarına yalnızca Allah Teâlâ sahiptir.

C) Tevekkül, fani olana değil, bâki olana yönelik olmalıdır. Ancak bu takdirde bir anlam ifade eder.

D) Kul tevekkül ederken her şeyi Allah'ın (c.c) takdirine bırakmalı ve her şeyi ondan beklemelidir.

E) Kul, kendisini şaşırtmamasını ve verdiği nimetlerden mahrum etmemesini Allah'tan dilemelidir.

**17.** Literatürde muhaddislerin "Sünen", fakihlerin ise "Ahkam Hadisleri" dedikleri hadisler, Hz. Peygamber'in ibadât, muamelat ve ukubât meselelerine dair hadisleri içine almaktadır. Mesela hadis mecmualarında yer alan kitâbü't-tahâre, salat, savm, zekât, hac gibi bölümler ibadet kısmına; kitâbü'n-nikâh, ticaret, icâre, büyû gibi bölümler muamelat kısmına dair hadisleri ihtiva eder.

**Hadis ilmi birçok İslami ilimlere kaynaklık eder. Buna göre metinde hadis ilminin hangi İslami ilimle ilişkisi anlatılmaktadır?**

A) Fıkıh

B) Tefsir

C) Siyer

D) Kelam

E) Sarf

**18.** Ebu Hüreyre (r. anh)'den rivayet edildiğine göre Nebî (sav.) şöyle buyurmuştur: "İman altmış küsûr veya yetmiş küsûr (şubedir). Bu şubelerin en üstünü 'Allah'tan başka ilâh yoktur' demek; en zayıfı ise eziyet veren şeyleri yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imanın bir bölümüdür." (Müslim, Îmân, 58.)
**Aşağıdakilerden hangisi hadisten çıkarılacak hükümlerden biri değildir?**

A) İslam'da din ve dünya tam bir bütünlük içindedir.

B) İman şubelerinin her biri başlı başına bir hayır ve iyilik vesilesidir.

C) Hayır yollarının çokluğu, imanın şube sayısından da bellidir.

D) Hayâ hayırdır, hayır getirir.

E) 'Allah'tan başka ilâh yoktur' ifadesi dil ile söylenmeden iman gerçekleşmez.

**19.** Hz. Peygamber (sav),Hayber'in fethinde sancağı Hz. Ali'ye (r.a) vererek ona hitaben şöyle buyurmuştu :"Onların yanlarına kadar ağır ağır yürü, sonra onları İslam'a çağır ve üzerlerine vacip olan ilahî hakları onlara söyle. Allah'a yemin ederim ki, Cenab-ı Allah'ın senin vasıtanla bir insanı hidayete erdirmesi, en değerli kırmızı deve sürüsüne sahip olup da onları Allah yolunda infak etmenden daha hayırlıdır." ( Buhari, Cihad, 143; Müslim, Fezailü's-Sahabe, 4 )

**Aşağıdakilerden hangisi bu hadisten çıkartılacak hükümlerden biri değildir?**

A) Tevhid inancı, vahyin gösterdiği istikamette insanlara sabırla açıklanmalıdır.

B) Tebliğ ve irşad faaliyetini sadece görev verilen Müslümanlar yerine getirmek zorundadır.

C) İslam'ın ilkelerini yeryüzünde yaymak ve haksızlıkları gidermek için mücadele edilmelidir.

D) Tevhid ve irşad faaliyetinde kin ve öfke ile değil merhamet ve şefkatle hareket edilmelidir.

E) Bir insanın hidayetine vesile olmak Allah'ın kuluna vereceği en büyük bir lütuflardan biridir.

**20. Kur'an-ı Kerim'de Peygamber Efendimizin örnekliği için kullanılan "en güzel örnek" anlamına gelen kelime aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Üsve-i hasene
B) Muhammed'ül-emin
C) Nebiyyu'r-rahme
D) Rahmetenli'l-âlemîn
E) Sahibu'l-Liva